

Enaniyete itimat edenin düştüğü zulmet ve karanlıkları, "İnkâr edenlerin dostu ise tâğutlarıdır; onları iman nurundan mahrum bırakıp inkâr karanlıklarına sürüklerler." âyet-i kerîmesinin ışığında izah edebilir misiniz?

Derste geçen **vâkıa-i hayaliye** hakikate tatbik edilirken, insanın **enaniyetinin** şu üç özelliğı nazara veriliyor: *Hodbin, bildiğine îtimad eden ve vahy-i semâviyi dinlemeyen.*

Allah'a îman etmeyen, kendi varlığının ve onu kuşatan bütün varlıkların İlâhî kudret ve rahmet tecellileriyle âdeta kaynaştığını unutan insan, sadece kendi güç ve kuvvetine, ilim ve iradesine güvenerek "*benlik ve menfaat*" eksenli bir ömür sürer. Onun cüzi kuvveti kâinatta cereyan eden olaylara karşı koymaktan ne kadar uzak ise, cüzi ilmi de bu olayların arkasında yatan hikmet ve rahmeti kavramaktan o kadar uzaktır. Geçmiş zamanı büyük bir mezar olarak görür. Kalbinin her atışını onu bu mezara götüren bir adım olarak değerlendirir; her geçen günün onu kabre biraz daha yaşlaştırdığını düşünür. Bildiğine itimat ettiği ve vahye kulak tıkadığı için, ölümün hakikatini bilemez ve bu en büyük hadiseden son derece rahatsız olur.

Böyle bir insan,

"... İnkâr edenlerin dostu ise tâğutlardır, onları îmân nurundan mahrum bırakıp inkâr karanlıklarına sürüklerler..."(*Bakara, 2/257*)

hükmüne mazhar olur.

Halbuki, vahiy nuruyla baksa, ölümün de bir çeşit doğum olduğunu bilecek, îmanla göçen insanlar için kabrin ötesinin bu dünyadan daha güzel olduğunun şuuruna varacaktır.

Bedeninde bulunan her bir organın İlâhî ilim ve kudretle iş gördüğünü düşünecek ve onlarda cereyan eden hiçbir olayın tesadüfî olmadığını bilecek, dış âlemdeki varlıkları da aynı mânada değerlendirecektir. Onların da kendi organları gibi, Allah'ın mahlûkları, memurları olduklarını bilecek ve "*hâdisât ve mevcudâtı muzır birer canavar hükmünde*" bilme hatasına düşmeyecektir.